

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ
Δ/ΝΣΗ ΥΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΖΩΟΑΝΘΡΩΠΟΝΟΣΩΝ

Αθήνα, 26-03-2013
Αριθμ.Πρ. 1204/37199

Ταχ. Δ/ση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας : 10176 Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 2125736
Fax : 210 8252614

ΠΡΟΣ : ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

ΘΕΜΑ : Διευκρινήσεις και οδηγίες για την εφαρμογή των Εθνικών Προγραμμάτων Ελέγχου των Σαλμονελλώσεων (ΕΠΕΣ)

Α. Με αφορμή τα αποτελέσματα του Κοινοτικού ελέγχου που πραγματοποιήθηκε στην Ελλάδα το 2012 με σκοπό την αξιολόγηση των Εθνικών Προγραμμάτων Ελέγχου της σαλμονέλλας στα πουλερικά και δικές μας παρατηρήσεις κατά την αξιολόγηση των προγραμμάτων, θα θέλαμε να επισημάνουμε κάποιες ελλείψεις που εντοπίστηκαν όσον αφορά την εφαρμογή των ΕΠΕΣ. Αναλυτικά και σχετικά με τη μεθοδολογία των Επισήμων ελέγχων, τη συχνότητα και τη μεθοδολογία των αυτοελέγχων και την τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας στις εκτροφές, θα θέλαμε να επισημάνουμε τα εξής:

1	Όρνιθες αναπαραγωγής	Στη δειγματοληψία που διενεργείται στις όρνιθες αναπαραγωγής στην εκμετάλλευση (στο πλαίσιο τόσο του Επισήμου Ελέγχου όσο και του αυτοελέγχου όταν διενεργείται στην εκμετάλλευση) και στην περίπτωση που το δείγμα λαμβάνεται σύμφωνα με την με αριθμ.349699/24.12.2009 (ΦΕΚ 2599-τ.Β') Απόφαση (Παράρτημα 1/σημείοΑ.1/ β.μέθοδος ομαδοποιημένων περιττωμάτων) τα περιττώματα μπορούν να ομαδοποιηθούν σε δυο ομάδες κατ' ελάχιστο και να αποσταλούν στο εργαστήριο. Στη συνέχεια το εργαστήριο και ανεξάρτητα με τον αριθμό των δειγμάτων που λαμβάνει (τουλάχιστον δύο), θα πρέπει να πραγματοποιεί δυο αναλύσεις.
2	Όρνιθες ωοπαραγωγής	Το ΕΠΕΣ για τις όρνιθες ωοπαραγωγής ορίζει ότι πρέπει να γίνεται τακτική επίσημη δειγματοληψία ρουτίνας σε ένα σμήνος ανά έτος και ανά εκμετάλλευση που περιλαμβάνει τουλάχιστον 1.000 πτηνά και ότι πρέπει να εξασφαλίζεται η συχνότητα της δειγματοληψίας αυτοελέγχου για τα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής ειδικά στην ηλικία των 22-26 εβδομάδων, όπου και παρατηρήθηκαν παραλήψεις. Για το σκοπό αυτό σας υπενθυμίζουμε την με αριθμ.841/20785-21/01/2012 εγκύκλιό μας, σύμφωνα με την οποία διευκολύνεται η ανά εξαμήνο συλλογή των στοιχείων των αυτοελέγχων με την αποστολή τους στα Τμήματα Κτηνιατρικής από τους πτηνοτρόφους, ώστε να γίνεται αξιολόγηση και καταγραφή των αυτοελέγχων.
3	Μέτρα βιοασφάλειας	Οι επίσημοι έλεγχοι σε επίπεδο πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων πρέπει είναι αρκετά αποτελεσματικοί για να εντοπίζουν τις ανεπάρκειες στην εφαρμογή του εθνικού προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης και στους όρους βιοασφάλειας όπως ορίζονται στο Παράρτημα Ι των Αποφάσεων και περιγράφονται στα εγχειρίδια του κάθε προγράμματος.

Β. Σας διαβιβάζουμε διευκρινήσεις του Εθνικού Εργαστηρίου Αναφοράς Σαλμονελλών (ΕΕΑΣ) σχετικά με το χρόνο που θα πρέπει να γίνει η δειγματοληψία σε ένα σμήνος, ώστε να τηρούνται τα χρονοδιαγράμματα που πρέπει να εφαρμόζονται στα πλαίσια των ΕΠΕΣ και να είναι εφικτή η ανάλυση του δείγματος από τα διαπιστευμένα κρατικά εργαστήρια.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΩΝ

Παρακάτω παραθέτονται οι χρόνοι που θα πρέπει να γίνει η δειγματοληψία σε ένα σμήνος για να είναι εφικτή η ανάλυση του δείγματος από τα διαπιστευμένα κρατικά εργαστήρια, καθώς και ο χρόνος που αναμένεται η έκδοση του αποτελέσματος.

Το χρονοδιάγραμμα διαμορφώνεται από τις απαιτήσεις των Προγραμμάτων Ελέγχου των Σαλμονελλών ως προς τους χρόνους που εφαρμόζονται, δηλαδή, το χρονικό διάστημα που μεσολαβεί από τη δειγματοληψία ως την έναρξη της ανάλυσης και την εφαρμοζόμενη μέθοδο.

1. Ο μέγιστος επιτρεπόμενος χρόνος από τη δειγματοληψία μέχρι την έναρξη ανάλυσης του δείγματος είναι 96 ώρες (Προγράμματα Ελέγχου Σαλμονελλών)
2. Το δείγμα από την άφιξή του στο εργαστήριο μέχρι την έναρξη της δοκιμής, ή την αποθήκευση του, χρειάζεται περίπου 20' (έλεγχος και άνοιγμα συσκευασίας, θερμομέτρηση και καταγραφή θερμοκρασίας, έλεγχος περιεκτών δειγμάτων, έλεγχος ορθότητας και αντιστοιχίας δειγμάτων με τα αναγραφόμενα στο/α διαβιβαστικό/ά έγγραφο/α, έλεγχος ορθότητας διαβιβαστικού/ών εγγράφου/ών, απολύμανση περιεκτών δειγμάτων, ζύγιση παραληφθέντων δειγμάτων και καταγραφή του βάρους, πρωτοκόλληση διαβιβαστικού/ών, καταγραφή των δειγμάτων με τα στοιχεία που είναι γραμμένα στο διαβιβαστικό καθώς και αυτά που καταμετρήθηκαν στο Βιβλίο Δειγμάτων του εργαστηρίου, έναρξη δοκιμής.
3. κατά την πρώτη φάση της δοκιμής (εφαρμοζόμενη μέθοδος το Παράρτημα D της ισχύουσας έκδοσης του προτύπου ISO 6579) η διάρκεια επώασης είναι 18-20 ώρες (χωρίς να μπορεί να υπερβαίνει τις 20 ώρες) που σημαίνει ότι αν οι 20 ώρες συμπληρώνονται στις 7:30 το πρωί της επόμενης ημέρας από την έναρξη της δοκιμής, η επώαση θα πρέπει να ξεκινήσει το νωρίτερο στις 12:30 της προηγούμενης, θεωρώντας ότι το ωράριο εργασίας των αναλυτών του εργαστηρίου είναι 7:00 - 15:00.
4. Η δοκιμή της ανίχνευσης των σαλμονελλών (ISO 6579- Παράρτημα D) διαρκεί ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΕΣ ημέρες σε περίπτωση ΑΡΝΗΤΙΚΟΥ αποτελέσματος, χωρίς να μπορεί να διακοπεί.
5. Εάν το δείγμα είναι ΥΠΟΠΤΟ απαιτούνται ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4) - ΠΕΝΤΕ (5) ΣΥΝΕΧΟΜΕΝΕΣ ημέρες.
6. Για να χαρακτηριστεί το δείγμα ΘΕΤΙΚΟ (ανίχνευση *Salmonella* spp) απαιτούνται ΕΠΙΠΛΕΟΝ ΤΡΕΙΣ (3) ημέρες
7. Για την έκδοση θετικού αποτελέσματος, επειδή μεσολαβεί Σαββατοκύριακο, απαιτούνται ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΔΕΚΑ (10) ημέρες, σε κανονικές συνθήκες.

Κατόπιν αυτών, το χρονοδιάγραμμα των δειγματοληψιών διαμορφώνεται ως παρακάτω:

ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ	ΠΑΡΑΛΑΒΗ	ΕΝΑΡΞΗ ΔΟΚΙΜΗΣ μετά τις 12:30	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
Πέμπτη μετά τις 12 το μεσημέρι	Πέμπτη	Δευτέρα	
Πέμπτη μετά τις 12 το μεσημέρι	Παρασκευή	Δευτέρα	
Πέμπτη μετά τις 12 το μεσημέρι	Δευτέρα	Δευτέρα	Όταν η εταιρεία ταχυμεταφοράς χρειάζεται 2 ημέρες για τη μεταφορά του δέματος από τον τόπο αποστολής στον τόπο παραλαβής ¹
Παρασκευή	Παρασκευή	Δευτέρα	
Παρασκευή	Δευτέρα	Δευτέρα	Όταν η εταιρεία ταχυμεταφοράς χρειάζεται 2 ημέρες για τη μεταφορά του δέματος από τον τόπο αποστολής στον τόπο παραλαβής ¹
Δευτέρα	Δευτέρα	Δευτέρα	εφόσον το εργαστήριο έχει προετοιμαστεί (υποστρώματα) και το δείγμα φθάσει έγκαιρα
Δευτέρα	Δευτέρα	Τρίτη	Αν το εργαστήριο δεν είχε ειδοποιηθεί έγκαιρα για την παραλαβή των δειγμάτων ή τα δείγματα ήρθαν στο εργαστήριο μετά τις 14:00
Δευτέρα	Τρίτη	Τρίτη	
Τρίτη	Τρίτη	Τρίτη	εφόσον το εργαστήριο έχει ειδοποιηθεί (υποστρώματα) και το δείγμα φθάσει έγκαιρα

1.-πρέπει να δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στη σωστή συσκευασία με ικανές ψυκτικές μονάδες για να διατηρηθεί η θερμοκρασία μέσα στον περιέκτη κάτω από τους 25ο Κελσίου ιδιαίτερα τους καλοκαιρινούς μήνες (δείγματα που παραλαμβάνονται με θερμοκρασία μεγαλύτερη απορρίπτονται σαν ακατάλληλα)

Συνεπώς ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΔΟΚΙΜΗΣ εκδίδονται :

αποτέλεσμα Έναρξη δοκιμής	ΑΡΝΗΤΙΚΟ	ΘΕΤΙΚΟ
Δευτέρα	Πέμπτη	Επόμενη Τετάρτη
Τρίτη	Παρασκευή	Επόμενη Τετάρτη

Γ. Σας αποστέλλουμε συνημμένα πίνακες με σχηματική απεικόνιση της δειγματοληψίας (Αυτοέλεγχος και Επίσημος έλεγχος), όπου έχουν γίνει αλλαγές στη δειγματοληψία για τις ινδόρνηθες αναπαραγωγής και πάχυνσης.

Ο ΠΡΟΙΣΤΑΜΕΝΟΣ Δ/ΝΣΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ

α.α

ΤΖΑΝΗ ΜΥΡΣΙΝΗ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΝΟΜΗΣ

1. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ
Δ/νσεις Αγροτ. Οικονομίας και Κτηνιατρικής
Τμήματα Κτηνιατρικής - Έδρες τους
2. Κτηνιατρικό Εργαστήριο Χαλκίδας
(Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς Σαλμονελλών)
Τ.Θ 19241, 34100 Χαλκίδα
3. ΚΚΙΘ-Ι.Λ.ΠΑ.Ν.
ΤΜΗΜΑ ΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ ΠΤΗΝΩΝ
26 ης Οκτωβρίου 80, Θεσσαλονίκη
Τ.κ, 546 27
4. Κτηνιατρικό Εργαστήριο Ιωαννίνων
Χρ.Κατσάρη 2, 45444 Ιωάννινα